

Főbb címek a tanulmányból:

- *A Bush-doktrína*
- *Az első csapás hagyományos felfogása*
- *A stratégiai koncepció és a megelőző csapás*
- *A Bush-doktrína megvalósulása, a terrorizmus elleni háború frontjai (Afganisztán, Irak)*
- *A láthatatlan front – Jogsérelmek (Guantanamo, SWIFT)*
- *Összefoglalás*

Annotáció

2001. szeptember 11-én (továbbiakban 9/11) a New Yorkot és Washingtonot ért terrortámadással megdőlt az a több mint kétszáz éves meggyőződés, amelyre az USA a mindenkori védelmi stratégiáját építette. Bebizonyosodott, hogy az Amerikai Egyesült Államok határainak földrajzi jellege következtében nem élvez speciális védelmet az agresszióval szemben. A Bush-adminisztráció által 2002. szeptember 20-án kiadott Nemzetbiztonsági Stratégia (továbbiakban NSS) újfajta megközelítési módot alkalmaz az Amerikai Egyesült Államok területének és állampolgárainak védelme érdekében. Az újfajta megközelítési mód meghatározó eleme a megelőző háború (preemption, preemptive strike) doktrínája.

Az NSS meghatározásában a terrorizmus a nemzetközi politikai viszonyok nem állami szereplőinek „az ártatlanokkal szemben elkövetett előre megfontolt politikailag motivált erőszak”. A stratégia szerint az Amerikai Egyesült Államok nem fog engedni a terrorista követeléseknek és a terrorakcióknak, mivel a vélt vagy valós politikai vagy vallási sérelmek az adminisztráció szerint nem igazolhatják a terrort. A stratégia ennek érdekében politikai, katonai segélyek nyújtását helyezi kilátásba azon államok részére, amelyek területén fellelhető a terrorizmus (pl. Fülöp-szigetek, Grúzia, Jemen). A katonai segélyek nyújtásának feltétele a politikai hajlandóság megléte esetén az elégtelen saját erőforrás. Ilyen esetekben a stratégia az együttműködés ellenében pénzügyi, szakértői és fegyverszállítási segítségnyújtást helyez kilátásba.

A Bush külpolitikáját illető amerikai kritikák alapja nem az, hogy radikális változás történt az előző kormányzatok politikájához képest, hanem az, hogy a stratégia sikertelen. Condoleezza Rice szerint a Bush-külpolitika három pilléren nyugszik: terroristák és diktatórikus rezsimek megdöntésén (ill. annak elősegítésén), a nagyhatalmak közötti harmonikus kapcsolat elősegítésén ill. a demokratikus értékek terjesztésén a Földön. A demokrácia-export és a rezsimek elleni küzdelem mára megbukni látszik, az unilateralizmus pedig éppen a nagyhatalmak közötti harmonikus együttműködést lehetetleníti el.